

Prodaja multimedijuskog preglednika koji omogućuje da se besplatno i bez poteškoća na televizijskom zaslonu gledaju filmovi nezakonito dostupni na internetu može predstavljati povredu autorskog prava

Izrada na tom pregledniku privremene kopije djela zaštićenog autorskim pravom prilikom streaminga nije izuzeta iz prava reproduciranja

J. F. Wullems prodaje na internetu različite modele multimedijuskog preglednika pod nazivom „filmspeler”. Riječ je o uređaju koji djeluje kao instrument povezivanja između izvora slikovnih i/ili zvučnih podataka i televizijskog zaslona. U taj preglednik J. F. Wullems instalirao je softver otvorenog koda koji omogućuje pokretanje datoteka u jednostavnom korisničkom sučelju s izbornicima. Nadalje, on je u navedeni preglednik integrirao *add-on* programe dostupne na internetu, čija je funkcija crpiti željeni sadržaj stranica sa *streamingom* i pokrenuti ga jednostavnim klikom na multimedijuskom pregledniku priključenom na televizijski zaslon. Neke od tih stranica daju pristup digitalnim sadržajima uz pristanak nositeljâ autorskih prava, dok druge takav pristup daju bez tog pristanka. Multimedijuski preglednik oglašavan je kao proizvod koji omogućuje, među ostalim, da se besplatno i bez poteškoća na televizijskom zaslonu gledaju audiovizualni sadržaji dostupni na internetu bez pristanka nositelja autorskih prava.

Stichting Brein, nizozemska zaklada za zaštitu interesa nositelja autorskih prava, zahtijeva od Rechtbank Midden-Nederland (Sud za Središnju Nizozemsku, Nizozemska) da J. F. Wullemsu naloži prestanak prodaje multimedijuskih preglednika odnosno nuđenja hiperpoveznica koje korisnicima omogućavaju nezakonit pristup zaštićenim djelima. Stichting Brein tvrdi da je J. F. Wullems prodajom multimedijuskog preglednika „priopćio” djelo „javnosti” protivno nizozemskim propisima o autorskom pravu kojima se prenosi Direktiva 2001/29¹. Rechtbank Midden-Nederland odlučio se obratiti Sudu u vezi s tim pitanjem.

U današnjoj presudi Sud potvrđuje da prodaja multimedijuskog preglednika poput predmetnog predstavlja „priopćavanje javnosti” u smislu Direktive.

U tom pogledu on podsjeća na svoju sudsku praksu prema kojoj je glavni cilj spomenute direktive uspostava višeg stupnja zaštite autora. Pojam „priopćavanje javnosti” stoga treba široko tumačiti. K tome, Sud je već ocijenio da stavljanje na internetsku stranicu poveznica na koje je moguće kliknuti, a koje vode do zaštićenih djela objavljenih bez ograničenja pristupa na drugoj internetskoj stranici, nudi korisnicima prve stranice izravan pristup navedenim djelima².

Na isti način, J. F. Wullems, potpuno svjestan posljedica svojeg postupanja, u multimedijuski preglednik prethodno instalira *add-on* programe koji omogućavaju pristup zaštićenim djelima i njihovo gledanje na televizijskom zaslonu. Takva aktivnost ne može se izjednačiti s pukom opskrbom materijalnim uređajima, koja se navodi u Direktivi. U tom pogledu, iz očitovanja

¹ Direktiva 2001/29/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 22. svibnja 2001. o usklađivanju određenih aspekata autorskog i srodnih prava u informacijskom društvu (SL 2001., L 167, str. 10.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 17., svezak 1., str. 119.), osobito članak 3.

² Presuda Suda od 13. veljače 2014., *Svensson i dr.*, C-466/12, vidjeti također PM br. 20/14; rješenje Suda od 21. listopada 2014., *Best Water International*, C-348/13; presuda Suda od 8. rujna 2016., *GS Media*, C-160/15, vidjeti također PM br. 92/16.

podnesenih Sudu proizlazi da javnost ne može jednostavno doći do internetskih stranica sa *streamingom*, pri čemu se većina njih često mijenja.

Sud također ističe da je, prema navodima suda koji je uputio zahtjev, znatan broj osoba kupio multimedijски preglednik. Nadalje, priopćavanje obuhvaća sve potencijalne kupce tog preglednika kojima je dostupna internetska veza. Na taj način spomenuto priopćavanje obuhvaća neograničen broj potencijalnih adresata i podrazumijeva znatan broj osoba. Osim toga, multimedijски preglednik prodavan je s ciljem stjecanja dobiti, s obzirom na to da se njegova kupovna cijena plaća poglavito radi dobivanja izravnog pristupa zaštićenim djelima, dostupnima na stranicama sa *streamingom* bez pristanka nositelja autorskih prava.

Sud je također ocijenio da iz prava reproduciranja nije izuzeta izrada na multimedijskom pregledniku privremene kopije djela zaštićenog autorskim pravom prilikom *streaminga* s internetske stranice koja pripada trećoj osobi i na kojoj je to djelo dostupno bez pristanka nositelja autorskog prava.

U skladu s Direktivom³, radnja reproduciranja izuzeta je iz prava reproduciranja samo ako ispunjava sljedećih pet uvjeta: (1.) privremena je; (2.) prolazna je ili popratna; (3.) čini sastavni i bitan dio tehnološkog postupka; (4.) jedina joj je svrha omogućiti ili prijenos u mreži između trećih strana putem posrednika ili ovlašteno korištenje djela ili drugog predmeta zaštite i (5.) nema neovisan gospodarski značaj. Ti su uvjeti kumulativni u tom smislu da nepoštovanje samo jednog od njih dovodi do toga da radnja reproduciranja nije izuzeta. Osim toga, iznimka je primjenjiva samo u određenim posebnim slučajevima koji nisu u sukobu s uobičajenim iskorištavanjem djela ili drugog predmeta zaštite i koji bezrazložno ne dovode u pitanje zakonite interese nositelja prava.

U predmetnom slučaju, uzimajući u obzir osobito sadržaj oglasa koji se tiču multimedijskog preglednika i činjenicu da je njegova glavna odlika ta da su u njega prethodno instalirani *add-on* programi, Sud smatra da kupac takvog preglednika namjerno i svjesno prihvaća besplatnu i neovlaštenu ponudu zaštićenih djela.

Nadalje, izrada na spornom multimedijskom pregledniku privremenih kopija djela zaštićenih autorskim pravom u sukobu je s uobičajenim iskorištavanjem tih djela i bezrazložno dovodi u pitanje zakonite interese nositelja prava jer obično dovodi do smanjenja zakonitih transakcija koje se odnose na ta zaštićena djela.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da, u okviru postupka koji se pred njima vodi, upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎ (+352) 4303 3708

³ Članak 5. stavak 1. Direktive